

Vergaderjaar 1992-1993

22 810

Uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende informatie van de werknemer over zijn arbeidsovereenkomst of arbeidsverhouding

Nr. 8

EINDVERSLAG

Vastgesteld 15 april 1993

De vaste Commissie voor Justitie¹ heeft kennisgenomen van de memorie van antwoord, die aanleiding heeft gegeven tot verscheidene opmerkingen en vragen in de commissie.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De leden van de PvdA-fractie dankten de regering voor haar reactie op de door hen gestelde vragen. Desalniettemin constateerden zij dat op een aantal van de door hen ingebrachte vragen niet afdoende gereageerd was.

In het bijzonder betreft dit de sancties op de niet-naleving van de informatieplicht door de werkgever. De voornoemde leden constateerden dat de regering met betrekking tot dit voor hen wezenlijke aspect verwees naar het algemeen burgerlijk recht en het algemeen arbeidsrecht, waaruit de mogelijkheid voortvloeit dat de werknemer naleving kan afdwingen en dat de werkgever aansprakelijk is voor schade die de werknemer lijdt doordat de werkgever zijn verplichtingen niet nakomt. De leden van de PvdA-fractie constateerden dat hier in het onderhavige wetsvoorstel feitelijk niets aan wordt toegevoegd. Dit betekent dat in het wetsvoorstel een in de praktijk doeltreffende sanctie, die waarborgt dat de verklaring een getrouw beeld geeft van hetgeen overeengekomen is, nog steeds ontbreekt. In dit verband verwezen deze leden naar een schrijven van de drie vakcentrales d.d. 19 november 1992, waarin gesteld wordt dat in aanmerking genomen moet worden dat de arbeidsovereenkomst of arbeidsverhouding nadat deze een aanvang heeft genomen, veranderingen kan ondergaan niet alleen door daartoe strekkende uitdrukkelijke verklaringen van partijen, maar ook door de feitelijke gedragingen van partijen jegens elkaar voor zover zij daaraan redelijkerwijs verwachtingen mogen ontleen. Gaarne zagen deze leden hierop een reactie van de regering.

Ook wezen de leden van de PvdA-fractie nogmaals op hun streven om sociaal bedenkelijke vormen van flexibele arbeidsrelaties te voorkomen en terug te dringen. Ondanks de stellingname van de regering dat de flexibele arbeidsrelaties onder het bereik van de wet worden gebracht,

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen (PvdA), V. A. M. van der Burg (CDA), Vacature VVD, Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Vermeend (PvdA), Brouwer (GroenLinks), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal, (PvdA), voorzitter, Van Traa (PvdA), De Hoop-Scheffer (CDA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Jurgens (PvdA), Koffeman (CDA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA), M. M. van der Burg (PvdA).
Plv. leden: Apostolou (PvdA), Vacature CDA, Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), J. T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Dijkstal (VVD), Te Veldhuis (VVD), Van der Heijden (CDA), Schoots (PvdA), Sipkes (GroenLinks), Scheltema-de Nie (D66), Groenman (D66), Van der Vaart (PvdA), Middel (PvdA), Tegelaar-Boonacker (CDA), Bijleveld-Schouten (CDA), Doelman-Pel (CDA), Hillen (CDA), Stemerding (PvdA), Vreugdenhil (CDA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA), Van Heemst (PvdA).

betwijfelden zij of deze richtlijn in de praktijk soelaas zal bieden. De richtlijn verbindt immers geen specifieke rechtsgevolgen aan de omstandigheid dat over kernelementen van de arbeidsverhouding geen concrete afspraken zijn gemaakt. Zonder zulke materiële rechtsnormen blijft elke informatieverplichting van de werkgever tandeloos. De aan het woord zijnde leden waren van mening dat aan zulke rechtsnormen behoefte is en met de invoering van deze richtlijn ook behoefte blijft bestaan. Hiertoe zijn volgens hen aanvullende en doeltreffende regelen gericht op preventie en terugdringing van sociaal bedenkelijke typen flexibele arbeidsrelaties noodzakelijk. Zij vroegen derhalve de regering of zij bereid is hiertoe initiatieven te ondernemen. In een brief van 13 augustus 1992 hebben de drie vakcentrales hiervoor een argumentatie geleverd. Ook verwijzen CNV, FNV en MHP naar het desbetreffende advies van de Sociaal-Economische Raad (SER 91/19) waarin daartoe aanbevelingen zijn gedaan. De leden van de PvdA-fractie wilden hierop graag een reactie van de regering.

De leden van de VVD-fractie hadden met waardering kennisgenomen van de memorie van antwoord, waarin een deel van de twijfels van de VVD-fractie werd weggenomen.

Onbevredigend bleef volgens deze leden dat in feite niet of nauwelijks een sanctie bestaat voor werkgevers voor het niet voldoen aan de verplichting tot informatie. Juist aan de onderkant van de arbeidsmarkt, zo benadrukten zij nogmaals, zou een werknemer, zo hij zich al bewust is van het ontbreken van voldoende informatie, niet snel naar de rechter lopen. Het betreft een getalsmatig niet te verwaarlozen groep, zoals de memorie van antwoord heeft aangetoond. De vraag is dus gerechtvaardigd of niet op een andere wijze de werkgever van rechtswege kan worden gedwongen.

De aan het woord zijnde leden bleven van mening dat het loonstrookje niet in aanmerking dient te komen om nog meer informatie aan de werknemer over te dragen. Aan welke informatie wordt trouwens door de bewindslieden gedacht?

De leden van de VVD-fractie namen er kennis van dat in de richtlijn zelf een uitzondering op de informatieplicht wordt gemaakt in geval van uitzending naar het buitenland voor korter dan één maand. Niets staat de Nederlandse wetgever in de weg om van die uitzonderingsmogelijkheid geen gebruik te maken.

Voor wat betreft de informatie over de mogelijkheid om in het buitenland de premie van de algemene ouderdomswet (AOW) te betalen teneinde een korting op de AOW-uitkering te ontlopen, waren de leden van de VVD-fractie van mening dat lang niet iedere werkgever de werknemer daarop attent maakt. Het is met name van belang voor de partner zonder eigen pensioenrechten en in geval van scheiding. Zijn of haar AOW-uitkering wordt gekort zonder mogelijkheid tot compensatie via de pensioenuitkering.

De leden van de VVD-fractie bleven van mening dat de uitzondering tot informatie voor huishoudelijk personeel expliciet in de wet opgenomen dient te worden. Het is voor de werkgever niet altijd duidelijk wanneer precies sprake is van een werkverband van korte duur of geringe omvang. Meer houvast kan worden gegeven indien een uitzondering wordt gemaakt op dezelfde wijze als voor de plicht tot premiebetaling in het kader van de sociale zekerheid.

De leden van de D66-fractie wilden de regering dank zeggen voor de verkregen antwoorden. Zij hadden nog wel behoefte aan het maken van een aantal nadere opmerkingen.

Reeds in het voorlopig verslag waren de leden van de D66-fractie

ingegaan op het feit dat het wetsvoorstel met betrekking tot de «kleine deeltijdfuncties» een verschillende regeling voorstelt ten aanzien van de publieke en de marktsector. Uit de memorie van toelichting (blz. 8) blijkt dat op aandringen van de centrales voor het overheidspersoneel ook aan personen met een beperkte arbeidsduur (artikel 1, tweede lid, EG-richtlijn 91/533) schriftelijke informatie dient te worden verstrekt door de overheidswerkgever. De aan het woord zijnde leden achtten het nog steeds onbegrijpelijk waarom de regering niet een identieke wettelijke regeling voorstelt voor de marktsector. In de memorie van antwoord (blz. 4) geeft de regering feitelijk alleen maar te kennen dat een dergelijke verplichting een aanzienlijke extra belasting zou kunnen vormen voor de private sector, zonder dat daarvoor een dringende noodzaak bestaat. Deze leden waren van mening dat dit verre van overtuigend is. Hoe komt de regering erbij om te veronderstellen dat hier geen dringende noodzaak toe bestaat? Moet er van dergelijke «kleine deeltijdwerkers» dan maar worden verwacht dat zij zelf de wet zo goed kennen dat zij er van op de hoogte zijn dat de werkgever gegevens dient te verstrekken wanneer zij daarom verzoeken. Dit scheen de hier aan het woord zijnde leden een beetje «wereldvreemd». Dat geldt overigens helemaal voor de in de memorie van antwoord gemaakte opmerking dat er via de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) alsnog kan worden bepaald dat de werkgever telkens eigener beweging deze informatie verschaft. Ook de regering zal het bekend zijn dat zo'n 28% van de werknemers in ons land niet onder een CAO of een algemeen verbindendverklaring valt. Bovendien hadden de hier aan het woord zijnde leden het gevoel dat een niet onaanzienlijk deel van de werknemers de CAO niet in huis zal hebben. Een werknemer met een arbeidsovereenkomst die minder dan één maand duurt zal van een en ander veelal zelfs in het geheel niet op de hoogte zijn. De leden van de D66-fractie zagen graag een voor private en publieke sector gelijke wettelijke regeling ten aanzien van de «kleine deeltijdfuncties». Zij zagen dan ook met belangstelling een nota van wijziging tegemoet met betrekking tot het voorgestelde artikel 1637f, vierde lid.

De leden van de D66-fractie hadden nog een opmerking met betrekking tot het feit dat de werkgever de schriftelijke informatie uiterlijk binnen twee maanden na het sluiten van de arbeidsovereenkomst dient te verstrekken (artikel 1637f, derde lid). Het in de memorie van antwoord (blz. 3) verkregen antwoord op de vraag waarom de regering hier niet wil aansluiten bij de termijn van één maand, conform artikel 1637f, vierde lid, verbaasde deze leden in hoge mate. De regering geeft immers slechts als antwoord dat zij voor twee maanden heeft gekozen omdat de richtlijn dit nu eenmaal ook doet. De aan het woord zijnde leden constateerden dat werknemers die een arbeidsovereenkomst hebben voor de duur van één maand pas na beëindiging van hun arbeidsovereenkomst wellicht de schriftelijke informatie over hun arbeidsovereenkomst tegemoet kunnen zien. Zij vonden dat vreemd en zagen nog graag een nadere reactie van de regering op dit punt tegemoet.

De voorzitter van de commissie,
Swildens-Rozendaal

De griffier van de commissie,
De Gier